

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 5 – Smíchov, U Železničního mostu 4

U Železničního mostu 4/2926 150 00 Praha 5 - Smíchov

Identifikátor školy: 600 037 851

Termín konání inspekce: 3. a 5. listopadu 2003

Čj.:	01 2303/03-1505
Signatura:	ka5ax108

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je příspěvkovou organizací s kapacitou 88 dětí. Zřizovatelem je Městská část Praha 5, Náměstí 14. října 4/1381. V původně čtyřtřídním účelovém zařízení jsou v současné době v provozu tři třídy, s počtem sedmdesáti osmi zapsaných dětí. Všechny tři třídy jsou věkově heterogenní, záměrem je podpora sourozeneckých a kamarádkých vazeb. Výjimka z počtu tříd a počtu dětí oproti vyhlášce o mateřských školách stanoví maximální počet dětí v každé třídě dvacet šest a není překročena. Součástí mateřské školy je školní jídelna s kapacitou osmdesát osm jídel.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Pedagogický kolektiv je tvořen šesti učitelkami včetně ředitelky, která je v této funkci od 1. ledna 2003. Kromě ní a učitelky přijaté na dobu určitou (jediná z kolektivu nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti) je kolektiv dlouhodobě stabilizovaný, sjednocený v oblasti profesní i v oblasti mezilidských vztahů. Tyto trendy nenarušila ani změna v osobě nové ředitelky, která si naopak dokázala v krátké době získat podporu všech členek pedagogického sboru. Po půlročním pozorování a následném rozboru pedagogické práce všech učitelek provedla organizační změny v obsazení tříd učitelkami s cílem zkvalitnit metodické vedení nekvalifikované učitelky, což se jí touto organizací podařilo (vedením pověřila svou statutární zástupkyni).

Organizační řád stanoví povinnosti jednotlivých zaměstnanců školy s ohledem na její bezproblémový chod i v případě nepřítomnosti ředitelky. Určuje i vzájemnou zastupitelnost zaměstnanců. Pedagogický kolektiv je veden i prostřednictvím porad a metodických sdružení. Každá členka kolektivu má ředitelkou písemně zpracované dílčí úkoly, jejichž kontrola je pravidelně uskutečňována. Informační systém je funkční, dobré vztahy v kolektivu umožňují předávání informací aktuálně, formou ústního podání, důležité informace jsou předávány písemně, proti podpisu všech zainteresovaných osob. Porady plní své poslání účelně, obsahem jsou výchovně-vzdělávací i organizační problémy.

Vedení zaměstnanců, především pedagogických, je prioritou, kterou si ředitelka stanovila ve svém plánování. Využívá k němu všech forem (osobní konzultace, hospitační a kontrolní činnost a zejména aktuální informovanost učitelů). Nedílnou součástí hodnocení zaměstnanců jsou zpracovaná a vyhodnocovaná kritéria odměňování a konkrétně stanovený evaluační systém. Ten umožňuje učitelkám potřebnou zpětnou vazbu a pro ředitelku je vodítkem v hodnocení (obsahuje termíny i prostředky, např. reagovat na spontánní reakce dětí, jejich verbální vyjadřování, analyzovat dětské výtvarné práce, formy her, využívat podněty ze strany

rodičů apod.) Hospitační činnost provádí ředitelka u všech učitelek, se zvýšenou frekvencí u nekvalifikované učitelky. Závěry z dosavadních hospitací měly zatím spíše motivační formu, více kritické a s konkrétním doporučením pro další práci jsou rozbor pedagogické činnosti učitelky bez pedagogické a odborné způsobilosti. S touto učitelkou, která vystudovala obor vychovatelství a v mateřské škole působí prvním rokem, uzavřela ředitelka pracovní smlouvu s podmínkou dalšího studia, potřebného pro působení v předškolním školství. Všechny učitelky jsou v letošním školním roce zařazeny do studia Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, které organizuje Odbor školství Městské části Prahy 5 a pedagogické centrum. Navazují tak na vzdělávací akce v loňském školním roce a na vlastní samostatné studium materiálů. Studijní témata jsou aktuální, získané teoretické poznatky jsou učitelkami využívány při vytváření třídních vzdělávacích programů a společně s ředitelkou na tvorbě Školního programu.

Již zmíněný evaluační program je pravidelně vyhodnocován na pedagogických poradách. Ředitelka vede učitelky i k porovnávání a zkvalitňování třídních programů vzhledem k cílům Školního kurikula a k obecným cílům předškolní výchovy. Taktní, ale důsledný přístup ředitelky a její schopnost motivovat zaměstnance osobním příkladem podporuje jejich zájem o zvyšování kvality vzdělávacího procesu i o další vzdělávání.

Personální podmínky umožňují efektivně realizovat zvolený vzdělávací program, jejich úroveň je vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHEDEM K REALIZOVANÝM PROGRAMŮM

Účelová budova z počátku šedesátých let vyhovuje svými prostorovými podmínkami provozu předškolního zařízení. V přízemí jsou dětské šatny, kancelář ředitelky, kuchyně. Z nevyužitých čtvrté šatny zřídila ředitelka kancelář vedoucí školní jídelny. V prvním i druhém patře jsou vždy dvě třídy se sociálním zázemím, přípravná jídelna a víceúčelová menší místnost. Třídy jsou členěné na dvě místnosti (pracovnu a hernu), ke druhé vždy přiléhá nevelký kabinet. Prostory čtvrté třídy využívá škola ke konání nadstandardních aktivit i k odpolednímu odpočinku mladších dětí. Nábytek i další zařízení celé budovy ředitelka postupně obnovuje (nový sedací nábytek pro děti, rekonstrukce přípravené jídelny, změna barevnosti interiéru, herní doplňky apod.). Zatím není hotova rekonstrukce umývárny, ale výrazně byl vylepšen estetický vzhled vestibulu, schodiště i tříd. K budově přiléhá prostorná zahrada, vybavená herními prvky z různých materiálů, pískovišti i travnatou plochou. I zde plánuje ředitelka další úpravy, které by měly dětem umožnit hrát na zahradě míčové hry.

Třídy jsou vybaveny odpovídajícím množstvím hraček, pomůcek, materiálů i zajímavých doplňků. Důraz je kladen na nabídku kvalitní literatury, zejména encyklopedií. Dvě třídy jsou vybaveny počítačem se speciálním dětským výukovým programem v rámci projektu Kidsmart. Vybavení v oblasti hudebních nástrojů, audiovizuální techniky i sportovních pomůcek je rovněž velmi dobré.

Ředitelka velice pečlivě sleduje využívání všech materiálních zdrojů. Také tuto složku své kontrolní činnosti plánuje a dle výsledků přijímá opatření, aby nakládání s omezenými finančními prostředky bylo co nejefektivnější.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat zvolený program, jejich úroveň je velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Ředitelka zpracovala Školní vzdělávací program na základě analýzy všech podmínek, které předškolní zařízení nabízí (personálních, demografických i sociálních). Hlavním záměrem bylo sjednotit pedagogický proces s respektováním obecných cílů předškolního vzdělávání dle Rámcového programu. Program je zpracován na období tří let, každý rok je vyhodnocován a aktualizován vzhledem k dalšímu období. Svým konkrétním pojetím je kvalitním materiálem pro další plánování, konkrétně pro tvorbu třídních programů.

Hlavním námětem pro výchovně-vzdělávací proces je téma, které čerpá z těsné blízkosti Železničního mostu a jeho název „Jede vláček přes náš most, pojed' s námi času dost...“ v sobě zahrnuje objevování a poznávání všech oblastí života, prostřednictvím pomyslné jízdy mateřskou školou v čase, po který děti školu navštěvují. Prioritou je rozvíjení osobnosti každého dítěte s využitím moderních forem a metod pedagogické práce.

Vzdělávací program mateřské školy je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní pedagogiky.

Škola vede řádně a přehledně veškerou dokumentaci a to povinnou i dílčí, potřebnou pro bezproblémový provoz. Zápisy v Přehledech výchovné práce dokumentují průběh a náplň celodenních činností. Evidenční listy obsahují všechny požadované údaje, přehled o docházce dětí uvádí v poznámce důvod nepřítomnosti.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Ředitelka si pro sebe v ročním pracovním plánu stanovuje cíle v kontrolní oblasti, které zahrnují i kontrolu naplňování vzdělávacího programu. Forma kontroly naplňování je obsahem pedagogické evaluace a spočívá jednak v porovnávání třídních programů se školním programem a jejich zkvalitňování, dále pak v hospitační činnosti. K vyhodnocení dochází na pedagogických poradách, na kterých jsou cíle školního programu porovnávány i se závěry přenosů z dalšího vzdělávání učitelk.

Plánování v oblasti realizace vzdělávacího programu zahrnuje nejen plán pedagogické evaluace, ale i plán dalšího vzdělávání pedagogů v této oblasti. Péče je věnována i systematickému zpracování vnitřních řádů školy, nedílnou součástí je i rozpis denních činností, který je zpracován s ohledem na stanovené cíle a možnost jejich uskutečňování (široký prostor pro hry, integrace skupinových aktivit apod.) Jelikož si škola stanovila jako jeden z cílů neformální spolupráci s rodiči, je i plán této spolupráce prostředkem k realizaci programu.

Systém kontroly naplňování vzdělávacího programu je účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacího programu je systematicky přizpůsobena psychohygienickým potřebám dětí. Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený a důraz je kladen na možnost dětí rozhodnout si o účasti či volit jinou činnost. Odpolední odpočinek je rovněž přizpůsoben individuálním potřebám, pro děti, které nepotřebují po obědě spát, je organizován klidný program. Učitelky rovněž dbají na uplatňování pitného režimu, který je funkční. Další aktivity, které škola nabízí ve spolupráci s lektory, probíhají převážně v odpoledních hodinách, takže nenarušují hlavní dopolední program.

Pro rodiče je vytvořen kvalitní informační servis ve vestibulu školy a v dětských šatnách, samozřejmostí je každodenní kontakt učitelk a rodičů při předávání dětí. Rodiče s mateřskou

školou neformálně spolupracují, dle svých možností pomáhají a oceňují zejména zajímavé akce, které pro ně škola připravuje.

Organizace výchovně-vzdělávacího programu odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání. Informační systém pro rodiče je funkční.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace byly uskutečněny ve všech třech třídách, u pěti učitelek včetně ředitelky.

Kvalifikovanost všech učitelek (učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti nebyla přítomna), jejich dlouholetá praxe i zvyšování kvalifikace dalším vzděláváním se v kvalitě sledovaných výchovně-vzdělávacích činností příznivě projevují.

Spontánní činnosti

Prostředí tříd je upraveno tak, že děti výrazně motivuje ke spontánním činnostem. Materiály, hračky i pomůcky jsou dětem dostupné, nábytek vytváří rozmanité hrací koutky, které dětem zajišťují při hře pocit soukromí. Učitelky ve všech třídách vytvořily nabídku činností a her, která se vztahovala k tematice týdne a měla zároveň návaznost na dětské zážitky. Menší pozornost věnovaly konkrétnímu hodnocení jednotlivých dětí nebo celé skupiny.

Při přípravě výchovně-vzdělávací práce vycházely učitelky z třídních programů, které navazují na školní vzdělávací program. Nabídka činností vždy obsahovala výtvarnou či pracovní činnost, při které děti mohly uspokojit svou chuť tvořit. Zároveň však učitelky respektovaly individuální pracovní tempo, schopnosti dětí i jejich případný odlišný zájem. V jednom případě zaměřila učitelka svou pozornost hlavně k výtvarné činnosti a poněkud méně sledovala kvalitu ostatních her. Děti měly možnost volit i další hry a činnosti a většina učitelek je přitom vedla ke vzájemné toleranci. Poměrně netradiční je práce s počítačem v rámci projektu Kidsmart, kdy děti dle svého zájmu pracují se speciálními didaktickými programy. Při této činnosti jsou rozvíjeny nejrůznější dovednosti. Atmosféra tříd byla poklidná a laskavá. Učitelky projevily vynikající schopnosti při práci s nezadaptovanými dětmi, kterým se věnovaly velmi trpělivě.

Spontánní činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Charakteristickým rysem řízených činností je, že jsou učitelkami dětem nenásilně nabízeny a že se jich děti účastní skutečně jen tehdy, když je opravdu zaujmou. Pokud chtějí pokračovat v činnosti, kterou se zabývaly před svačinou, mají k tomu ze strany učitelek výborné podmínky. Z hlediska tematiky se učitelky snažily, aby činnosti navazovaly na aktuální události, dětské zážitky či tematiku týdne. Motivace byla ve dvou případech velice podnětná, v dalším spíše tradiční. Učitelky užily metody a formy, při kterých mohly být děti maximálně zapojené a mohly svou aktivitou přispět k tvorbě. Jedna z učitelek navíc aktivizovala jejich mimiku, podněcovala vyjadřování pocitů a nenásilně děti vedla k překonávání obav z neznámého. Další vsadila více na zájem dětí o exotická zvířata, ale nedala dětem dostatek příležitostí pro vyjádření zkušeností či zážitků. Také hodnocení bylo v tomto případě poněkud podceněno. V řízené činnosti integrované do her nešlo jen o individuální práci, ale spíše o kolektivní činnost, která u dětí podporovala spolupráci a ohleduplnost.

Ačkoliv jsou podmínky pro pohybové činnosti v mateřské škole velmi dobré, učitelky význam řízených pohybových aktivit mírně podceňují. Během inspekce zařadily většinou pouze pohybové hry či krátké protažení těla a nevěnovaly pozornost tomu, že vždy několik dětí se aktivně vůbec nepohybovalo. Dokázaly však využít zajímavých nápadů, které navazovaly na tematiku týdne (napodobování pohybů kamaráda při hře na stín apod.).

Přístup všech učitelek k dětem byl maximálně vstřícný a podporující v plné míře jejich samostatnost.

Řízené činnosti dosahují velmi dobré úrovně.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce

Velmi dobrých výsledků dosahuje škola v oblasti podpory kladných mezilidských vztahů, zdvořilostních návyků a autonomního chování dítěte. Výrazná je samostatnost dětí v sebeobsluze, a to již u nejmladších dětí, které od starších přejímají dovednosti a návyky. Náměty výtvarných prací rozvíjejí představivost a fantazii, učitelky je dále prohlubují různými formami a prostřednictvím smyslů. Méně výrazné jsou dovednosti pohybové, sledovaná cvičení měla formy, které tyto schopnosti plně neprokázaly. Jemná motorika je procvičována jak při hrách, tak při řízených činnostech (konstruování, drobné stavebnice, výtvarná činnost aj.)

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mají velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu se zřizovací listinou.

Mateřská škola nabízí nadstandardní aktivity, které zajišťují lektori: seznamování s angličtinou, hra na flétnu, taneční kroužek a sportovní hry.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (změna) ze dne 10. ledna 2003, čj. SKU 142/2003
2. Dohoda o počtu tříd a počtu dětí uzavřená se zřizovatelem na školní rok 2003/04, ze dne 15. března 2002
3. Zřizovací listina ze dne 18. prosince 2000 a dodatky ze dne 8. června 2001 a 4. dubna 2003-11-10
4. Evidenční listy zapsaných dětí
5. Přehled o docházce ve školním roce 2003/04
6. Přehled výchovné práce všech tříd ve školním roce 2003/04
7. Personální dokumentace pedagogického sboru
8. Statistický výkaz Škol P 1 – 04 podle stavu k 30. září 2003
9. Dokumentace k organizaci chodu školy (Organizační řád, Provozní řád, Vnitřní řád)
10. Školní vzdělávací program, Třídní programy, Roční pracovní plán s přílohami
11. Zápisy z pedagogických porad
12. Zápisy z kontrol a hospitací
13. Záznamy o dětech
14. Výroční zpráva školy

ZÁVĚR

Příznivé personální podmínky se ředitelce podařilo vytvořit taktním a demokratickým přístupem k zaměstnancům. Stávající kolektiv, ve kterém došlo jen k mírné obměně (nástup nekvalifikované učitelky), ji plně podporuje, což se projevuje v respektování nové organizace obsazení tříd, právě se zřetelem k vedení učitelky bez pedagogické a odborné způsobilosti a v jednotném způsobu plánování vzdělávací práce.

Dalším prostředkem k vytváření příznivého klimatu v kolektivu byla úspěšná realizace estetických proměn interiéru, do kterých se učitelky mohly dle vlastních představ zapojit.

Soulad v kolektivu a tvořivá atmosféra podporují jednotný přístup všech učitelek k organizaci vzdělávací práce s použitím moderních postupů, zajímavých námětů a forem.

Kladem je zejména vytváření optimálních psychohygienických podmínek pro děti (možnost vlastní volby činnosti v průběhu celého dne). V oblasti pohybových aktivit má tento systém zatím spíše negativní dopad, protože učitelky důsledně nesledují děti, které se pohybu častěji vyhýbají.

Od poslední inspekce došlo v mateřské škole ke kvalitativnímu posunu ve všech oblastech. Fundovaný průběh vzdělávacího procesu, který zavedla již bývalá ředitelka je dále pozitivně prohlubován, novým prvkem je vytvoření kvalitního vzdělávacího programu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Vandová	Vandová v.r.
Členka týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Bláhová v.r.

V Praze dne 11. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. listopadu 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení Podpis

Alena Kučerová

Kučerová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České

školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Arabská 683, 160 00 Praha 4. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – MHMP Novodvorská P4	2003-11-25	01 2303/03-1505
Zřizovatel- M.Č. Praha 5	2003-11-25	01 2303/03-0505

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány